

GARANCIA

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A KISTERMELŐK LAPJÁHOZ

KIEMELT SZEREPBEN

Hol helyezkedik el az MKB Bank stratégiájában a mikro-, kis- és középvállalkozói szektor, s azon belül az agrárium finanszírozása?

Melyek a kkv- és az agrárhitelezési politika főbb elemei, a bank milyen sajátos hitelezési megoldásokat alkalmaz?

Milyen speciális hitelkonstrukciók közvetítésében vesz részt a hitelintézet? Mi a kedvezményes alapítványi kezességvállalás szerepe? Ezekről beszélgettünk Szabó Balázssal, az MKB Bank ügyvezető igazgatójával.

Hogyan ítéli meg a bank számára a kkv szektorban kínáló üzleti lehetőséget?

Az MKB Bank kiemelten kezeli a mikro-, kis- és középvállalatokat. A hitelintézet érvényes középtávú stratégiájában kulcsszerepe van a hazai kkv-szektor kiszolgálásának, azon belül is a középvállalkozói kör finanszírozásának. Mind az ügyfélszámot, mind a hitelállományt tekintve fontos növekedési területnek tartjuk ezt a vállalkozói kört. A kkv-k a nemzetközi tapasztalatok alapján, illetve a magyar nemzetgazdaság szintjén is stratégiai szegmensnek számítanak. Érvényes ez például a foglalkoztatásban betöltött szerepükre, illetve a GDP-hez való hozzájárulásukra.

A banki termékek szempontjából kiterjedt piacként értékeljük tehát a kkv-kat. Ugyan-

akkor tisztában vagyunk azzal, hogy korántsem homogén partneri körrel van szó.

A méretben kisebb cégek jelentős része kényszervállalkozás, alultőkésített, hitelkihelyezésre alkalmatlan. De ezt leszámítva is szórt a mezőny. Ha azonban portfólióként tekintünk a kkv-kra, banki kockázati szempontból is jól közelíthetőek a szektor vállalkozásai. A világosabb hitelezői képhez az is hozzájárul, hogy az elmúlt években érezhető tisztulás zajlott és zajlik le e vállalkozói körben. Egyfelől a válság nyomán komoly szelektálás következett be: a krízis erőteljes szűrőhatással járt, a talpon maradt vállalkozások sok esetben már hosszabb távon is életképesek maradhatnak.

„Az utóbbi időszakban egyre bátrabban fordulunk az agrárágazat felé, amelyben zömmel kkv-k tevékenykednek.”

Szabó Balázs

Másfelől az elmúlt két évtizedben alakult vállalkozások körében számottevő generációváltás történik: azok, akik a céget indították, visszavonulnak, vagy mások veszik át annak irányítását, vagy átalakul, megszűnik a vállalkozás. Ez utóbbi folyamat is segítheti az egészséges szelektálódást.

Mekkora szerepet tölt be a bank a hazai kkv-szektor finanszírozásában? A szektor mely szereplői közül kerül ki a partneri köre?

Az MKB Bank részesedése a teljes vállalati hitelpiacon jelenleg 11-12 százalékos. A kkv-szektorban is hasonló mértékű a részesedésünk, de elsősorban a középvállalati ügyfélkörben van markánsabb szerepünk.

Számos szektorban érdekeltek vagyunk: a feldolgozóiparban, az autóiipari beszállítók, a közvetlen exportra gyártók és a technológiai beszállítók körében. A gyártó vállalkozások hitelezésére kiemelt figyelmet fordítunk. És természetesen az élelmiszer-gazdaságban is hitelezünk.

Milyen hitelezési politikát folytat a bank az agrárszektorban?

Az utóbbi időszakban egyre bátrabban fordulunk az agrárágazat felé, amelyben zömmel kkv-k tevékenykednek. Összességében az agrárium hitelezhetősége javult: a vállalkozások pénzügyi helyzete jobb lett, stabilabb szabályozási közegben működnek, az uniós és hazai támogatások révén jelentős forráshoz jutnak hozzá.

A válság hatására a vállalkozások körében itt is bekövetkezett egy tisztulási folyamat. A problémákat nem lebecsülve, a gazdálkodás fehéredésének jelei is mutatkoznak, például a közraktározás területén, és remélhetőleg a hús forgalmi adójának mérséklése is kedvező hatású lesz. Az is felértékeli ezt az ágazatot, hogy az itthoni piacra, illetve a sokszínű külpiaci beágyazottságra alapozva összességében viszonylag stabil és kiegyensúlyozott értékesítési lehetőségekkel rendelkezik. A szektor specialitásaihoz is egyre jobban tudunk illeszkedni, s hatékonyabban tudjuk kezelni a felmerülő gondokat.

Mi jellemzi az agrárvállalkozások kiszolgálását?

Az agrárhitelezés a bank ágazati szakértőire is támaszkodik. Alágazati mélységig vannak részletes ismereteink a különféle élelmiszer-gazdasági területekről. Erre szükség is van, hiszen a kockázati megítélésnek speciális elemei vannak.

A kockázatok és a hitelezhetőség szempontjából más mérlegelést kíván egy elsősorban növénytermesztéssel, egy állattartással és (kapcsolódó) növénytermesztéssel, illetve csak állattartással, avagy élelmiszeripari tevékenységgel foglalkozó vállalkozás.

A fenti sorrendben haladva, általában növekednek a hitelezési kockázatok, és egyre nagyobb körültekintést követel a hitelért folyamodó ügyfélkör hitelkérelmének mérlegelése. Ugyanakkor banki termékdalról is igyekszünk „támogatást” nyújtani ügyfeleinknek, felhívjuk a figyelmet a számukra legtesthezállobb banki finanszírozási megoldásra.

Vannak-e jellegzetes banki termékek?

A szokásos forgóeszköz- és beruházási finanszírozás mellett speciális termékeket is alkalmazunk. Mivel az agrárágazatban magas a támogatási arány, azok előfinanszírozása komoly lehetőség a banknak. A faktorálás (például a területalapú támogatás esetében) kiterjedt üzletág nálunk. A közelmúltban változott a közraktári törvény, ennek hatására átláthatóbb piaci viszonyok alakultak ki, így a közraktári típusú finanszírozás is fellendülően van.

Az úgynevezett integrátori finanszírozás keretében pedig a mezőgazdasági vállalkozásoknak (például vetőmagot, vegyszereket, műtrágyát, gépeket stb.) beszállító cégeket hitelezünk, de a jó ügyfélnek számító, az integrátortól vásárló (esetleg épp az integrátor által szűrt) mezőgazdasági vállalkozások közvetlen hitelezésére is sor kerül.

Kapcsolódnak-e a különféle speciális hitelkonstrukciókhoz?

A kedvezményes hitelprogramokban részt veszünk, így például a Magyar Fejlesztési Bank különféle hitelkonstrukcióinak közvetítésében is. Természetesen a Magyar Nemzeti Bank Növekedési Hitelprogramjába (NHP) is bekapcsolódtunk. A meglévő ügyfeleink mellett mintegy 120 új kkv-partnernek is folyósítottunk hitelt az NHP első fordulójában. A vállalkozások egy része a korábbi hitelek kiváltására használta fel a hitelösszeget, vagy az elmúlt években elhalasztott, állagmegőrző és kapacitás-fenntartó beruházásokra fordította azt. A nemzetgazdaságban most tapasztalható nagyon alacsony beruházási ráta alapján valószínű, hogy előrehozott beruházásokra is sor került. Tény, hogy olyan cégek is vettek most fel hitelt beruházásukhoz, amelyek eddig saját erőből oldották meg fejlesztéseiket.

Az idő rövidege miatt a mostani beruházási hitelek alapvetően már előkészített projektekhez, vagy egyszerű gépbeszerzésekhez kapcsolódtak. Természetesen az NHP második körében is részt veszünk, amely elsősorban a beruházások ösztönzésére koncentrál. E cél, illetve a rendelkezésre álló idő növekedése miatt az NHP következő szakaszában már összetettebb, és frissen kidolgozott projektek hitelezésére is szélesebb körben kerülhet sor. Mindenesetre partneri körünkben már most akadnak érdeklődők az NHP második szakaszát illetően.

Milyen kapcsolatot ápolnak az Eximbankkal?

Az Eximbank a kis- és közepes vállalkozások exporttevékenységének elősegítése, valamint külpiaci versenyképességének javítása érdekében, a magyar eredetű export árualap piacra vitelének finanszírozásához kapcsolódó kedvező, fix kamatozású, középlejratú refinanszírozási hitelprogramot hirdetett meg kereskedelmi bankok részére.

A program keretében az Eximbank az MKB Bankkal is refinanszírozási megállapodást kötött. A kötött felhasználású forrást a kereskedelmi bankok ügyfeleik exportjának elő-, illetve utófinanszírozásához kapcsolódóan is igénybe vehetik. A refinanszírozás kapcsolódhat szállítói hitel leszámítoláshoz, vevőhitel konstrukciókhoz, export előfinanszírozáshoz. Az előfinanszírozáshoz nyújtott refinanszírozás egyedi elbírálás alapján összekapcsolható hitelfedezeti bankgarancia vállalásával is. Ez lehetőséget adott arra, hogy bankunk - egyebek mellett - a feldolgozott élelmiszerek kivitelének finanszírozásába is nagyobb mértékben bekapcsolódjon.

Az alapítványi kezességvállalás hogyan segíti a banki tevékenységet?

Mostanában egyre több ügylettel fordulunk az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítványhoz a kkv-, illetve az agrárszektorba tartozó vállalkozások finanszírozásakor.

A kedvezményes alapítványi kezességvállalás megoldást jelenthet az agrárvállalkozások rendelkezésre álló, sokszor csak korlátozott fedezet kiegészítésére, mind a standard, mind az egyedi hitelügyletek esetében. Így a banki hitelkihelyezés is növekedhet. Ezért nem egyszer mi hívjuk fel a hitelkérelmező figyelmét erre a lehetőségre. Ugyanakkor előnyös hatású, hogy létezik egy a vidék, az agrárium kiszolgálására hivatott speciális garanciaszervezet, azt a mezőgazdasági vállalkozások is jobban a magukénak érzik.

A FALUSI TURIZMUS FEJLESZTÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program, illetve a Darányi Ignác Terv keretében eddig közel 1300 turisztikai célú beruházást támogattak, összesen csaknem 27 milliárd forint értékben. Most újabb támogatás áll rendelkezésre a falusi szálláshelyek létrehozására, a meglévők bővítésére; a minőségi gyermek-

és ifjúsági szálláshelyek létesítésére és turisztikai szolgáltatások fejlesztésére; illetve az agrárturizmushoz kapcsolódó épületek fejlesztésére. A támogatási pályázatokat 2013. november 25-től kezdődően 2013. december 20-ig lehet benyújtani - postai úton - a területileg illetékes LEADER irodákhoz.

A pályázók lehetnek természetes személyek, mikro-, kis és középvállalkozások, települési önkormányzatok, de akár non-profit szervezetek is. A fejlesztésekhez maximálisan 35 millió forint igényelhető. A támogatást elnyert fejlesztéseket 2014 végéig kell megvalósítani. A támogatás mértéke alapesetben 60, a hátrányos helyzetű térségekben akár 65 százalékos is lehet, a non-profit szervezetek számára adott támogatások mértéke pedig elérheti a 100 százalékot is.

Széchenyi Agrár kártya
„Jövet-menet”

MAGYAR TAKARÉK
A HAZAI BANK

Egy mozgásban lévő bank,
a mozgásban lévőknek

www.magyartakarerek.hu

A PÁPAI HÚS ÉLŐÁLLAT-BESZÁLLÍTÓINAK TÁMOGATÁSA

A kormány döntésének értelmében a Pápai Hús 1913 Élelmiszeripari Feldolgozó Kft. felé követeléssel rendelkező sertés élőállat-beszállítók részére a Vidékfejlesztési Minisztérium az európai uniós támogatási szabályok nyújtotta keretek között csekély összegű támogatást nyújt lejárt és elismert követeléseik kielégítésére. A beszállítóknak a támogatás elnyerése érdekében nem kell lemondaniuk a cég felé fennálló követeléseikről. A támogatás a mezőgazdasági termelők részére - a rendelkezésre álló de minimis kerettől függően - legfeljebb 7 500 euró, azaz kb. 2,25 millió forint. A termelői csoportok, kereskedők és más engedélyes beszállítók esetében az általános csekély összegű (de minimis) támogatási szabályoknak köszönhetően legfeljebb 200 000 euró (kb. 60 millió forint) lehet a támogatás.

A minisztérium, valamint a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal a vonatkozó rendelet értelmében elvégezte a forrásbiztosítással és kérelemellenőrzéssel összefüggő feladatokat. Így a hivatal 2013. október 31-én a kérelmet benyújtó 150 ügyfélből 130 részére átutalt mintegy 380 millió forint összegű támogatást. A fennmaradó kérelmek esetében a döntéshozatal, illetve a támogatás kifizetése a feldolgozás ütemének megfelelően 2013. november elején történt meg.

EGY VÁLLALKOZÁS HÉTKÖZNAPJAI

Csongrádon a Tisza holtágaival szabdalt területen gazdálkodik Deák István. Érték a jó talajadottság, ugyanakkor gúzsba is köt, hiszen kisebb, egymástól távoli táblákon kell termelni, ami egyrészt határt szab a növekedésnek, másrészt főlegesen növeli a költségeket. Ugyancsak ellentétes hatások szabják meg a pénzügyi gazdálkodást is. Nap, mint nap sakkozni, egyensúlyozni kell ahhoz, hogy a megfelelő eredményt hozza a vállalkozás.

Nem új követelmény a szakmai kívánalmak és a gazdasági lehetőségek összehangolása Deák Istvánnál, hiszen világ életében a földből élt.

- Mindig mezőgazdasággal foglalkoztam, ami természetes, hiszen agrárvégzettséggel rendelkezem - mondja a vállalkozó. - Egykor, mint a szakemberek többsége, termelészövetkezetben kezdtem a pályafutásomat, ahol különböző pozíciókat töltöttem be, de általában növénytermesztés volt a szakmai területem. Így aztán logikus, hogy a rendszerváltozás után én is igyekeztem egy kis magángazdaságot megalapítani. 1994-ben kezdődött az egyéni vállalkozói pályám. A nulláról indultam: se föld, se gépek, vagyis a szaktudáson kívül szinte semmi nem volt a gazdálkodáshoz. Kárpótlási földeket, részarány tulajdonokat próbáltam összevásárolni, végül is 20 hektárnyi területen kezdtem el a gazdálkodást. Ahogy tudtam, folyamatosan növeltem a területet. Többféle elmélet volt akkoriban, volt olyan kolléga, aki azt mondta, hogy vásárol egy traktort, vagyis előbb gépesít, utána növeli a földterületet, én viszont úgy voltam vele, hogy először földet veszek, majd gépesítek, addig gépi bér munkával oldom meg

a terület művelését. És akkor, ha jól emlékszem, egy-két év múlva vettem az első MTZ-t. Ötszázezer forint egységes támogatást kaptunk, így aztán, amire futotta, a legalapvetőbb gépeket, eszközöket is beszereztem. Közben újabb területet béreltem, meg ha alkalom adódott, és az anyagi lehetőségeim megengedték, folyamatosan vásároltam is, ezt teszem mind a mai napig.

Ilyen körülmények között szigorúan kellett a pénzzel gazdálkodni. Erről a következőket mondta Deák István.

- Minden pénzt visszaforgattam és forgatok még ma is a vállalkozásomba. Most, mint egyéni vállalkozónak, háromszáz hektárom van, és emellett a családtagok tulajdonában lévő kft. 300 hektárját is művelem. A terület méretét illetően be kell tartani a szabályokat. Sokszor az okoz gondot, hogy ha valaki felajánlja a földjét, kénytelen vagyok megvenni, már csak azért is, mert benne van a táblában, ha más venné meg, kerülni kellene, és még sok egyéb problémát okozna, mindenhogyan csak akadály. A gazdálkodásban most a legnagyobb fejtörést

az okozza, hogy megfeleljek a területi korlátoknak. Én elértem a szerezhető földterület maximumát, a hatezer aranykoronát, mert itt magas aranykorona értékűek a földek. Ezután a családom tagjai vásároltak, amely területeken bérlőként én irányítom a termelést. Most úgy látom, hogy elértük az optimális méretet, de a föld örökös mozgásban van, nem lehet megkötni se kezét, se lábát. Van olyan tulajdonos, akitől bérelem a földjét, aki sokáig azt mondta, hogy nem adja el a területet. Eltelt két hét, egyszer csak odaszaladt hozzám, és azt mondta, hogy vegyem meg azonnal. Nehezen értette meg, hogy ennek komoly bürokráciája van: önkormányzati hirdetmény, ügyvédi letét, stb., de ki tudja, hogy a végén enyém lesz-e a föld. Persze a másik oldal is megérthető: jön egy váratlan családi esemény, pénz kell, de nem tud semmihez sem nyúlni, gyorsan eladja a földjét. Sajnos én sem tudok pontosan előre kalkulálni a pénzzel. Mindezzel csak azt akarom mondani, hogy nagyobb kiszámíthatóság kellene. Például nekem is vannak géphiteleim, amelyeket most kellene fizetni, közben venni kéne nitrogén műtrágyát is, mert most nagyon kedvező az ára. Nincs más megoldás, mint hogy nem veszek műtrágyát, mert ha véletlen jóval később jön a támogatás, a gépvásárlást hitelező bank nem fog várni, s az többbe kerül, mint amennyit nyernék az akciós műtrágyán.

Érthető, hogy szeretne előbbre látni, több évre pontosan tervezni a vállalkozó, óriási erő van a kiszámíthatóságban. De ettől még messze vagyunk, amit a következő példával illusztrált a csongrádi gazdálkodó.

- Sok nehéz, gyors döntést igénylő helyzettel szabadítana meg bennünket, ha kiszámíthatóbb lenne például a gépbeszerzések pályázatátása, nem kellene ad hoc módon dönteni. Példaként elmondok egy esetet a saját gyakorlatomból. Utoljára 2010-ben vásároltam támogatással gépet. A februári AGROmashEXPO-on láttunk egy Vaderstad típusú nehéztárcsát és tárcsás talajlazítót. A kereskedő lízing konstrukciót ajánlott, én hitelre szerettem volna venni, mert ha támogatják, akkor a hitel a megfelelő. Érdeklődtünk a hivatalban, ahol azt mondták, hogy sajnos nem lesz pályázat, így aztán belementem a gépek lízingelésébe. Elhoztuk a gépeket és megjelenik április elején, hogy lesz támogatás, a korábban vásárolt gépek is számitásba jöhetnek. Igen ám, ha hitelre vettem volna a gépeket, akkor rendben van minden, de a lízingelt gép nem a saját tulajdonom. No, akkor megint föl volt adva a lecke, hogy most elszalajtom a támogatást, vagy valamilyen megoldást keresek. Lezártam a lízinget. Igen ám, de nekem ez a kiadás már nem volt betervezve,

„Az ember nem szívesen zálogosít el földet, vagy épületet, ezért fontos, hogy megfelelő készfizető kezesség álljon a vállalkozó rendelkezésére.”

Deák István

ekkor jött képbe a Szegvár és Vidéke Takarékszövetkezet, ahonnan 30 millió forint hitelt vettem fel, ami komoly terhet jelentett a következő évek gazdálkodásában. Ez volt az ára a támogatásnak. Oda akarok kilyukadni, hogy jó lenne, ha a tájékoztatás gördülékenyebb lenne, nem kellene ad hoc cselekedni. Most is van építési engedélyem készenlétben, arra az esetre, ha beruházás fejlesztésére írnának ki pályázatot. Tavaly vásároltam egy New Holland kombájnt, mert a régire már nem nagyon mertem alapozni. Ez közel hatvanmillió forint volt. Mivel a forgalmazó cég helyzete is labilis volt, teljes összegben azonnal ki kellett fizetni, addig nem adták ide a gépet, végül hitelből vettem. Tavaly jó évem volt. Az előző évben elvetett repceből nem lett semmi, akkora volt a szárazság, hogy ki sem kelt, mit tehettem, tavaszal vetettem a helyére napraforgót, így lett a terület mintegy fele napraforgó. A véletlen is besegített, hiszen nagyon jó ára volt a napraforgónak. Tudtam, hogy most kell vásárolnom nagyobb értékű gépet, mert később nem biztos, hogy lesz rá alkalmam. Így az idén vettem egy John Deere önjáró permetezőt, ami közel 70 millió forint volt. Ugyanúgy több bankkal tárgyaltam, mint korábban. Ha van állami támogatás, akkor a bank úgy gondolkodik, hogy ha a saját erőt befizették, s még támogatást is kap a termelő, amire egy rövid futamidejű hitelszerződést köt, s így kb. a fele ki van fizetve a gépnek, akkor nyugodtan ide merik adni, de ha nincs támogatás, akkor még további biztosítékot kell adni.

- Az ember nem szívesen zálogosít el földet, vagy épületet, ezért fontos, hogy megfelelő készfizető kezesség álljon a vállalkozó rendelkezésére. A gépforgalmazók kezességét is igénybe veszem, de a pénzügyi hiteleknel, mint például a családi kft-m vis-maior hitelénél az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége áll a hitel mögött.

A Szegvár és Vidéke Takarékszövetkezet és a készfizető kezesség nagy biztonságot jelent számomra. Már induláskor a takarékszövetkezetnél nyitottam számlát, bár volt több ajánlkozó kereskedelmi bank is. Olyan apró dolgokat is figyelembe veszek, hogy egy intézménynél egyszerűen, gyorsan tudok-e parkolni, megnyit kell várakozni az ügyféltérben, hogyan beszélnek az emberrel. A takarékszövetkezetnél csak jó tapasztalatom volt, s mára személyes, jó kapcsolat alakult ki a bank dolgozóival és közttem.

A tervekről, a gazdálkodás jövőjéről a következőket mondta Deák István.

- Szigorúan kötöm magam az őszi búza - őszi árpa - repce - napraforgó vetésforgóhoz. Meggyőződésem, hogy a növénytermesztés gazdaságos mérete 3000 hektár, 10-15 évet adok annak, hogy kifejlődjene ekkora gazdaságok. Az én birtokméretem kicsi, ráadásul több darabban, Csongrád körül 25 kilométeres körzetben található. Ha az egyik oldalról el akarok jutni a

másik szélre, az hatvan kilométer, ez üzemszervezés szempontjából sem jó, ráadásul sok költséget emészt fel az ide-oda járkálás. További területeket kellene vásárolni és megoldani a területek összevonását. Vásárolni nehéz, nagy a földéhség, szinte nem lehet nagyobb egybefüggő területeket szerezni. Jönnek vásárolni máshonnan, még a fővárosból is, minden kis darabot megvesznek, el sem tudom képzelni, hogy mit akarnak ezekkel az apró területekkel. Már az én vállalkozásom sem tud megfelelően fejlődni. Mielőtt az egyik kollégám cége csődbe ment volna, átvettem az irányítását, így most 1600 hektár terület tartozik a kezem alá, amiből nem mind nekem hozza a hasznot, de jobban ki tudom használni a gépi kapacitást, több anyagot, olcsóbban tudok beszerezni, s szakszerűbb üzemszervezéssel növelhetem a bevételeket, ez végül az én hasznomat is növeli. Ha azt nézem, hogy meg lehet-e élni ennyiből, akkor azt mondom, hogy igen. De a fejlesztéshez több kell. Például egy komoly tisztító, szárító telepet kellene építeni.

- Hol tud nyerni a profi nagyüzemekkel szemben?

- Például a munkabéremet nem számolom, ami legalább félmilliót tenne ki, ha alkalmazott lennék. És a másikat: együtt élek a vállalkozással, állandóan képben vagyok, vasárnap is kimegyek, megnézem, hogyan kelt a vetés, azonnal reagálok minden problémára, amit talán egy alkalmazott nem tesz meg. Az biztos, hogy a nagy cégek alkalmazottai nem vállalnak magukra pénzügyi felelősséget, míg én a vállalkozás sikere érdekében megteszem ezt. Gyorsabban, könnyebben mozgok, több rizikót bevállalok, igaz ebben a bukás veszélye is benne van, de talán ezzel mégis nyerek.

MEGTÉRÜLŐ MÉHÉSZETI TÁMOGATÁSOK

A méhészet kiemelt helyen szerepel az uniós agrárpolitikában. Az Európai Unió a világ mézelőállításának kb. a negyedét adja, s ezzel - Ázsia után, amely mintegy 40 százalékos részesedést mondhat magáénak - a második legjelentősebb méztermelőnek számít. Az EU-ban hozzávetőlegesen 500 ezer méhészt foglalkozik 14 millió méhcsaláddal. A termelés még így is csak az uniós szükséglet 60 százalékának kielégítésére elegendő, a fennmaradó részt importból kell fedezni. Az EU amellett, hogy a világ egyik legnagyobb mézfogyasztója, a legjelentősebb importőr is egyben. Az EU számára a legnagyobb kihívást napjainkban a világpiaci pozíció megtartásán túl a méhcsaládok elhullási arányának csökkentése, és a minőségi méztermelés további ösztönzése jelenti.

Az Európai Bizottság 2013 októberében tette közzé azt a jelentést, amely a méhészek számára a jelenlegi hétéves uniós költségvetési ciklusban nyújtott támogatásokat értékelte. Az elemzés valamennyi tagállam helyzetét vizs-

gálja, de a négy legjelentősebb méztermelő ország (Magyarország, Németország, Görögország, és Spanyolország) esetében részletesebb felmérést is tartalmaz.

A jelentés megállapítja, hogy az európai uniós és a tagállami társfinanszírozásban nyújtott több mint 250 millió eurós összegű méhészeti támogatás sikerrel járult hozzá az ágazat fejlődéséhez. Javuló tendencia figyelhető meg ugyanis a termelésben és az értékesítésben is. Komoly előrelépés történt a varroa atka elleni védekezés és a technológiai fejlesztések területén. Kedvező fejlemény, hogy a méhcsaládok számának évtizedek óta tartó folyamatos csökkenése ellenére az elmúlt támogatási időszakban a méztermelés volumenében nem volt visszaesés, amely a hatékonyság javulását jelenti. A minőségi mézelőállítást sikerrel ösztönözték a méz fizikai és kémiai elemzéséhez nyújtott támogatások is.

Az értékesítés területén jelentős eredményként könyvelhető el a nemzeti programokba

integrált kampányok sikere, amelyek a méz kedvező élettani tulajdonságainak tudatosításával növelni tudták a keresletet a minőségi termékek iránt. Németországban védjegy, Magyarországon pedig szabványüveg bevezetésével tették könnyebbé a fogyasztók eligazodását a jó minőségű termékek körében. Ezzel együtt nem történt áttörő változás az alkalmazott marketing csatornáknak, a termelők egyelőre ragaszkodnak jól bevált értékesítési stratégiájukhoz.

A technológiai fejlődésen, a minőségjavuláson és a piacbővülésen túl a színvonalas termelést is elismerő termelői áremelkedés részben ugyancsak az uniós támogatások eredményének tekinthető, bár az országos és világpiaci folyamatok hatása számottevőbb ezen a területen. A méhészeti szektor támogatása folytatódik: a 2013-2014-es időszakban az EU és a tagállamok együttesen kb. 66 millió eurót szánnak a nemzeti méhészeti programokra, legfőképp a termelés és marketing fejlesztésére.

SZŐLŐ-BOR ÁGAZATI NEMZETI PROGRAM - TÁMOGATÁS- KIFIZETÉS

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) még az új, 2013. október 16-ával kezdődő pénzügyi év megkezdése előtt befejezte azoknak a szőlő-bor ágazati támogatási kérelmeknek a bírálatát is, amelyek teljesítésére a 2013. pénzügyi évben rendelkezésre álló keret kimerülése miatt már nem volt lehetőség. Így a Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) 2013. október végén a 2014. pénzügyi évi keret terhére elindította a szőlő-bor ágazati - szőlőültetvények szerkezetátalakításának és átállításának támogatása, borászati gépek beszerzésének támogatása, borászati melléktermékek leparlásának támogatása - intézkedésekre beérkezett kérelmek alapján odaitélt támogatások kifizetését. A VM és az MVH intézkedésének köszönhetően a 2014. pénzügyi évi keret megnyílását követő összesen több mint 3,4 milliárd forintot támogatást kapott közel 400 szőlész-borász gazdálkodó.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesszük

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, őstermelő számára nyújt készfizető kezességet, melyet az Alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézmények igényelhetnek a belföldi vállalkozással kötött szerződéseikhez.

Alapítványi kezesség funkciói

- hitelképesség növelése
- hitelhez jutási feltételek javítása
- pénzügyi életképesség biztosítása

Alapítvány készfizető kezessége igényelhető

- Kölcsön/hitel-
- Bankgarancia-
- Lízing-
- Faktoring szerződéshez

Kezességvállalás kondíciói

- Kezességvállalás mértéke: 20-80 százalék
- Futamidő: minimum 91 nap, maximum 25 év
- A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza

1054 Budapest
Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
Telefax: (36 1) 373 8465
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

A 2014-2020-AS VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM TÁRSADALMI EGYEZTETÉSE

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség 2013. október közepén tette közzé - társadalmi egyeztetés céljából - a 2014-2020-as uniós programozási időszakra vonatkozó operatív programok, köztük a vidékfejlesztési program tervezetét.

Az operatív programokkal kapcsolatos észrevételeket, javaslatokat elektronikus formában 2013. december 15-ig lehet megfogalmazni az NFÜ honlapjának (www.nfu.hu) kapcsolódó felületén.

A beérkező véleményeket a Miniszterelnökség koordinálásával a szakminisztériumok és a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség közösen dolgozza fel.

Az alábbiakban a 2014-2020-as Vidékfejlesztési Program tervezetének főbb elemeit mutatjuk be.

A Vidékfejlesztési Program (VP) prioritásait az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló uniós rendelet jelöli ki.

A VP-ben valamennyi EMVA prioritás megjelenik. Ezen túl több átfogó célkitűzés (tematikus alprogram) is meghatározásra került.

Prioritások

1. prioritás:

A tudásátadás és az innováció előmozdítása a mezőgazdaságban, az erdészetben és a vidéki térségekben.

2. prioritás:

A gazdaságok életképességének és versenyképességének fokozása a mezőgazdasági termelés valamennyi típusa és valamennyi régió esetében, az innovatív mezőgazdasági technológiák és a fenntartható erdőgazdálkodás elősegítése.

3. prioritás:

Az élelmiszerláncok szervezése, ideértve a mezőgazdasági termékek feldolgozást és értékesítést; az állatjólét, kockázatkezelés mezőgazdaság terén történő előmozdítása.

4. prioritás:

A mezőgazdasághoz és az erdészethez kapcsolódó ökoszisztémák állapotának helyreállítása, megőrzése és javítása.

5. prioritás:

Az erőforrás hatékonyság előmozdítása, valamint az alacsony széndioxid kibocsátású és az éghajlatváltozás hatásaihoz alkalmazkodni képes gazdaság irányába történő elmozdulás támogatása a mezőgazdasági, az élelmiszer-ipari és az erdészeti ágazatokban.

6. prioritás:

A társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben.

Alprogramok

• A fiatal gazdálkodókat segítő tematikus alprogram. Célja a fiatal gazdálkodókat segítő szaktanácsadás kiépítése, a

gazdálkodást megalapozó beruházások, termelői csoportok létrehozásának és a kooperációt erősítő megoldások kialakításának előmozdítása.

• Rövid ellátási lánc tematikus alprogram. A rövid ellátási lánc az együttműködés, a helyi gazdasági fejlesztés, valamint a termelők és a fogyasztók közötti szoros földrajzi és társadalmi kapcsolatok iránt elkötelezett, kevés számú gazdasági szereplő által alkotott ellátási lánc. A tematikus alprogram a tradicionális és a neo-tradicionális rövid ellátási láncok kialakítását, szervezését, promócióját, a termelői részvétel és felkészültség erősítését tűzi ki célul.

• Közösségvezérelt helyi fejlesztések tervezett alkalmazása tematikus alprogram. Célja a vidéki térségek és közösségek fejlesztése szempontjából kulcsfontosságú helyi közösség részvételével megvalósuló, a LEADER alapelvekre épülő fejlesztési programok segítése.

A Vidékfejlesztési Program támogatási forrásai az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásból és a magyar nemzeti hozzájárulásból (amely az uniós társfinanszírozás 25 százalékát teszi ki) tevődnek össze.

A 2014-2020-as időszak támogatási forrásaiban tervezett alakulását az alábbi táblázat mutatja be:

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Összesen
EMVA társfinanszírozás (Millió Euró)	495,7	495,0	494,3	493,7	493,0	492,2	491,4	3 455,3
EMVA társfinanszírozás folyó áron Milliárd forint, folyó áron (293,1 Ft/euróval számolva)	145,3	145,1	144,9	144,7	144,5	144,3	144,0	1 012,8
EMVA és nemzeti társfinanszírozás együttesen Milliárd forint, folyó áron	181,6	181,4	181,1	180,9	180,6	180,3	180,0	1 266,0

ÚJRA IGÉNYELHETŐ BORÁSZATI GÉPTÁMOGATÁS

2013. november 5-től újra igényelhető támogatás borászati eszközök beszerzéséhez.

A 2013/2014-es borpiaci évben négy-milliárd eurós - azaz mintegy 1,16 milliárd forintos - támogatás érhető el a borászatok számára.

Az igényelhető pénzügyi forrás a már megvásárolt, kifizetett, és üzembe helyezett, a borászati gépkatalógusban szereplő új, első üzembe helyezésű eszközök beszerzéséhez kapcsolódik.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) közzétette honlapján (www.mvh.gov.hu) a 83/2011. (VIII. 31.) VM rendelet szerinti, 2013. október 1-jén lezárt, hatályos borászati gépkatalógust.

A vissza nem térítendő támogatással a borászati vállalkozások teljesítményét kívánják javítani.

A szubvenció mértéke a mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősülő igénylőknél a vásárolt gépek nettó értékének 40 százaléka, míg a nagyvállalatoknál a 20 százaléka.

Az igényelt összegnek meg kell haladnia az 1 millió forintot, de nem lehet több 100 millió forintnál.

Az 50 millió forint alatti éves árbevételű vállalkozások esetében a támogatási összeg minimumára vonatkozó szabály nem érvényes, így a legkisebb borászatok is igénybe tudják venni a támogatást.

A támogatási kérelmeket 2013. december 14-ig lehet benyújtani az MVH-hoz.

ÁLLATJÓLÉTI TÁMOGATÁS BAROMFITARTÓKNAK

A baromfi ágazat gazdasági és finanszírozási problémáinak enyhítése érdekében a Vidékfejlesztési Minisztérium soron kívüli forrást biztosít a 2013. III. negyedévre vonatkozó baromfi állatjóléti támogatás idei kifizetése érdekében.

A tárca a tavalyi évhez hasonlóan 2013-ban is mind a baromfi, mind a sertés állatjóléti támogatások esetében 20-20 százalékkal megemelte a támogatási keretösszeget.

A baromfi ágazatban 800 millió forintos támogatásnövelésre került sor, így 4,8 milliárd forintra nőtt a 2013. évre eső állatjóléti támogatási keretösszeg.

A 2013. I. és II. negyedévre vonatkozó jogos támogatási igények kifizetése már megtörtént.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal az I. negyedévre 1,33 milliárd forintot fizetett ki kb. 1200 termelőnek, a II. negyedévre pedig 1,37 milliárd forintot mintegy 1300 termelőnek.

A III. negyedévre várhatóan 1,05 milliárd forintot folyósítanak, hozzávetőlegesen 1400 termelőnek.

KOMPLEX VÁLLALATI TECHNOLÓGIAFEJLESZTÉS TÁMOGATÁSA

A Közép-Magyarországi Régióban meghirdetett pályázati felhívás (kódszám: KMOP-2013-1.2.1/B) célja a mikro-, kis- és középvállalkozások különféle belső fejlesztéseinek (például eszközvásárlás, ingatlan-beruházás, marketing) támogatása egy pályázati projekt keretében annak érdekében, hogy e beruházások révén fejlődhessenek a vállalkozások, új munkavállalókat foglalkoztathassanak, és új piacokat szerezhessenek.

A pályázat meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 5,52 milliárd forint.

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege: minimum 15, maximum 200 millió forint.

Az elnyerhető támogatás mértéke a Pest megyében megvalósuló projekteknel:

- mikro- és kisvállalkozások esetében az összes elszámolható költség maximum 50,
- középvállalkozások esetében az összes elszámolható költség maximum 40 százaléka.

Az elnyerhető támogatás mértéke a Budapesten megvalósuló projekteknel:

- mikro- és kisvállalkozások esetében az összes elszámolható költség maximum 30,
- középvállalkozások esetében az összes elszámolható költség maximum 20 százaléka.

A pályázatok benyújtása 2013. november 25-től 2013. december 9-ig lehetséges.

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hítelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa, szerkesztéséért felelős az AVHA Kft. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)

Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Molnár Szilvia | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Zöld szám: (80) 203 760
Fax: (1) 373 8455 | Stúdió: Armadillo Design Kft. 1045 Budapest, Berni u. 1. | Nyomja: Ipress Center Hungary Kft. 2600 Vác, Nádas u. 6., felelős vezető: Lakatos Imre ügyvezető